

Opname in het ETZ na een autologe stamceltransplantatie

Locatie ETZ Elisabeth

Inhoudsopgave

Klik op het onderwerp om verder te lezen.

De afdeling	1
Verminderde afweer	2
Beschermen tegen infecties	2
Maatregelen uzelf	3
Maatregelen bezoek	3
Maatregelen verpleging	4
Mondverzorging	4
Centraal veneuze Katheter (CVC)	5
Voeding	6
Infectie signaleren	6
Intensiviteit van de behandeling	6
Tot slot	7
Belangrijke telefoonnummers	7

Binnenkort wordt u opgenomen in het ETZ op locatie ETZ Elisabeth voor de zorg na uw autologe stamceltransplantatie. Stamceltransplantaties worden niet in ETZ uitgevoerd. U wordt 24 uur na uw autologe stamceltransplantatie overgeplaatst naar afdeling H2 Oncologie Hematologie op locatie ETZ Elisabeth.

Deze folder geeft u informatie over uw opname na uw autologe stamceltransplantatie. Het is een aanvulling op en ter ondersteuning van de andere informatie die u krijgt.

De afdeling

Afdeling H2, Oncologie Hematologie heeft 19 bedden, verdeeld over eenpersoons- en driepersoonskamers. Twee van de eenpersoonskamers zijn voorzien van een sluis. Een sluis is een kleine ruimte tussen de gang en uw kamer in. U wordt opgenomen in een kamer met een sluis omdat u in beschermende isolatie verpleegd moet worden. De deuren van de sluis kunnen niet tegelijk geopend worden. Om de deur van de gang naar de sluis te openen moet men eerst een knop indrukken en dan handmatig de deur openen en sluiten.

De toegang van de sluis naar de kamer gaat door middel van een elektrische deur. Door een druk op de knop of het voetpedaal opent de deur zich of sluit deze automatisch.

Op de kamer hangt een televisietoestel (is gratis te gebruiken). Het gebruik van mobiele telefoon, tablet en of eigen laptop is toegestaan. Daarnaast beschikt het ETZ over draadloos internet (Wifi), het netwerk heet 'Elisabeth'.

Op de kamer hangt een computer. Hier kunnen artsen en verpleegkundigen uw gegevens invoeren. Als de gegevens zijn ingevoerd wordt het programma uitgelogd. Wanneer de gegevens ingevoerd worden staat de arts of verpleegkundige met de rug naar u toegekeerd. Wij zijn ons er van bewust dat dit voor u niet prettig is. Deze computer is niet voor u of uw bezoek toegankelijk.

De kamer heeft een toilet, wasgelegenheid, een nachtkastje en een garderobe kast. Het is niet de bedoeling dat bezoek gebruik maakt van het een toilet en wasgelegenheid. Er is een apart toilet voor bezoekers net buiten de afdeling.

De kamer beschikt verder over een hometrainer waar u gebruik van kan maken.

Op uw kamer hangt een bord waarop aangegeven staat wie uw hoofdbehandelaar en afdelingsarts is en welke verpleegkundige die dag voor u zorgt. Er wordt dagelijks visite gelopen door de afdelingsarts en enkele keren in de week samen met de hematoloog. Het kan voorkomen dat een waarnemende specialist u bezoekt bij afwezigheid van uw hoofdbehandelaar.

Bij opname krijgt u een polsbandje om, waarop uw naam, kamernummer en een barcode vermeld staan. Door het scannen van het polsbandje wordt onder andere gecontroleerd of u de juiste medicatie of bloedproducten toegediend krijgt. De barcode staat gekoppeld aan uw gegevens in het elektronisch patiëntendossier.

De bezoektijden van de afdeling zijn van 11.00 tot 20.30 uur. Voor uw bezoek gelden enkele specifieke bezoekregels (zie verder in deze folder).

Bezoekers kunnen gebruik maken van het parkeerterrein bij het ziekenhuis. Hier zijn kosten aan verbonden. Een parkeerabonnement is mogelijk, meer informatie over het abonnement vindt u op onze website www.etz.nl

Verminderde afweer

Door uw behandeling met een hoge dosering cytostatica (chemotherapie) functioneren de (oude beschadigde) stamcellen niet meer, waardoor er een tijdelijk tekort is aan bloedcellen.

In de dagen na uw stamceltransplantatie dalen de bloedwaarden. Na 1,5 tot 2 weken gaan de waardes weer stijgen. Dit kan soms langer duren. De bloedwaarden worden dagelijks gecontroleerd door middel van een bloedafname. Deze bloedafname geeft informatie over het aantal cellen in het bloed.

- **De rode bloedcellen ofwel erythrocyten.** Gemeten wordt het Hemoglobinegehalte (Hb). Door het verlaagde Hb kunt u zich vermoeid (bloedarmoede) voelen. Als het Hb te laag is krijgt u een bloedtransfusie.
- **De bloedplaatjes ofwel de trombocyten.** Bloedplaatjes zijn nodig voor de stolling van het bloed. Als de waarde te laag is, krijgt u een transfusie met bloedplaatjes.
- **De witte bloedcellen ofwel de leukocyten.** Door de lage hoeveelheid witte bloedcellen is uw afweer ernstig verminderd. Uw lichaam moet de witte bloedcellen zelf gaan aanmaken.

Door uw behandeling met chemotherapie kunnen de slijmvliezen beschadigd zijn. Hierdoor voelen de mond en keel droog aan en kunnen er klachten ontstaan van misselijkheid en diarree. Door de verminderde conditie van de slijmvliezen in combinatie met de verminderde afweer is er een vergrote kans op infecties vanuit het maagdarmkanaal. Vrouwen kunnen last hebben van droogheid en infectiegevoeligheid van de vaginawand.

Beschermen tegen infecties

U wordt opgenomen in beschermende isolatie. Dit is nodig om u te beschermen tegen de overdracht van micro-organismen. Een micro-organisme is een bacterie, virus of schimmel. Ieder mens draagt miljarden stuks met zich mee. Deze zijn met het blote oog niet te zien maar wel met een microscoop. Micro-organismen komen bijvoorbeeld voor op de huid, in de neus, mond en darmen.

In onze contacten met andere mensen of voorwerpen pakken we micro-organismen op en geven andere weer af. Dit gebeurt vele malen per dag.

Door de behandeling van uw ziekte met intensieve chemotherapie en de autologe stamceltransplantatie heeft u weinig of geen weerstand en bent u daarom extra vatbaar voor een

infectie. Om u te beschermen, ligt u op een isolatiekamer in beschermende isolatie en moet u zich aan verschillende leefregels en maatregelen houden.

Voor uw opname reinigen we de kamer intensief. Gordijnen en bedgordijnen worden vervangen. Wanneer de kamer is gereinigd, sluiten we deze af. De deur van de afdeling naar de sluis en de deur van de sluis naar uw kamer mogen niet tegelijkertijd geopend zijn. Uitzondering hierop is als u met bed of brancard vervoerd wordt door de sluis. Of wanneer apparatuur voor uw behandeling de kamer in moet die niet in de sluis past.

In het plafond van de kamer hangt een installatie met een grote filter, de zogenaamde hepafilter, die afgeschermd wordt door een rasterwerk.

Vanuit deze installatie komt een constante gefilterde luchtstroom van boven naar beneden. Door deze luchtstroom ontstaat een lichte overdruk, waardoor micro-organismen buiten de kamer blijven.

Bloemen en planten zijn op de kamer niet toegestaan. Ook zijde- of kunststofbloemen of -planten, knuffelbeesten, bibliotheekboeken en onbehandeld hout en eigen elektrische apparatuur (zoals waterkokers en ventilatoren) zijn niet toegestaan. Overleg met de verpleegkundige over andere behoeften/spullen.

Buiten op de deur hangt een isolatiekaart, hierop staan extra hygiënemaatregelen. Iedere medewerker voert deze maatregelen uit.

U mag de kamer niet verlaten. Uitzondering daarop is wanneer u voor een onderzoek naar een onderzoeksafdeling gaat. Dan krijgt u voor vervoer een neusmondmasker op en worden er op de onderzoeksafdeling extra maatregelen genomen.

Om u te beschermen tegen infecties die ontstaan door micro-organismen vanuit het eigen lichaam krijgt u medicijnen, de Selectieve Darm Decontaminatie (SDD). Deze medicatie is gestart voor uw autologe stamceltransplantatie en gaat door tot uw hoofdbehandelaar aangeeft dat deze niet meer nodig zijn. Om de kans op infecties zo klein mogelijk te maken is het belangrijk dat u de medicatie volgens voorschrift inneemt.

Op standaard momenten worden er kweken afgenomen. Er wordt dan van uw gevraagd om uw mondspoelwater, urine of sputum op te vangen of met een wattenstokje langs de slijmvliezen van de neus, anus, en bij vrouwen de vagina te gaan.

Maatregelen uzelf

- Zorg voor goede lichaamshygiëne. Was uw handen na hoesten, niezen en na het gebruik van het toilet. Desinfecteer uw handen voor het eten. De doorzichtige vloeistof is zeep, de blauwe vloeistof is desinfectans. Bij het desinfecteren hoeft u geen water te gebruiken. Vraag eventueel de verpleegkundige om het voor te doen.
- Gebruik een papieren zakdoek als u moet hoesten of niezen en gooi deze na gebruik direct weg.
- Mannen moeten zich elektrisch scheren. U heeft weinig bloedplaatjes in uw bloed en daardoor een verhoogde kans op bloedingen bij het gebruik van een scheermes.
- Probeer zo min mogelijk met uw handen de katheter, het infuus, verband, wonden en dergelijke aan te raken.
- Het is belangrijk om elke huidafwijking te melden aan de verpleegkundige die voor u zorgt.
- Voor het wasgoed dat u thuis laat wassen gelden geen bijzondere maatregelen.

Maatregelen bezoek

- Uw bezoek moet zich vooraf melden bij uw verpleegkundige voor uitleg over de maatregelen.

- Alleen personen die zelf geen infectie hebben mogen u bezoeken. Bij twijfel, overleg dan met een verpleegkundige.
- Uw bezoek moet ringen, armbanden en horloge afdoen en de handen desinfecteren. Is het niet mogelijk om ringen af te doen dan moet bezoek onsteriele handschoenen aandoen. De handschoenen liggen in de sluis.
- Jassen en tassen moeten in de sluis blijven.
- Bij verkoudheid of een koortslip moet uw bezoek een mondmasker dragen.
- Bij wondjes aan de handen moet uw bezoek onsteriele handschoenen aantrekken.
- Maximaal 2 bezoekers mogen u tegelijkertijd bezoeken.
- Kinderen moeten volgens het Rijks Vaccinatie Programma zijn gevaccineerd en de waterpokken hebben gehad. Als ze nog geen waterpokken hebben gehad, is het belangrijk te weten of ze recent geen contact hebben gehad met iemand met de waterpokken of dat het op school of kinderdagverblijf heerst. Overleg bij twijfel met de verpleging.
- Lichamelijk contact (hand, knuffel, kus) mag!

Maatregelen verpleging

- De verpleging desinfecteert de handen.
- De verpleging draagt beschermende kleding op indicatie.

Mondverzorging

Om te voorkomen dat u gebit een bron van infectie wordt, is het belangrijk dit goed schoon te houden. De arts en de verpleegkundige kijken regelmatig in uw mond en vragen naar mogelijke klachten. Als er geen roodheid, ruwheid, afwijkingen zijn dan gelden de volgende preventieve maatregelen.

- Poets 4 maal daags, 30 tot 60 minuten na de maaltijd uw tanden met een zachte tandenborstel en Elmex menthol vrije tandpasta. Deze worden door de afdeling verstrekt. Ook bij niet eten is het advies 4 daags uw tanden te poetsen. Vergeet daarbij ook de tong niet te poetsen.
- Bij braken spoelt u na het braken uw mond met water en poets u de tanden!
- De tandenborstel na gebruik afspoelen onder stromend water en afdrogen. Met de borstel naar boven in een glas terug zetten.
- Drinkglas dagelijks verschoenen.
- Wekelijks wordt uw tandenborstel verwisseld.
- Het gebruik van interdentale middelen (ragers/flosdraad) is toegestaan als u gewend was om deze thuis te gebruiken. Deze worden niet door de afdeling verstrekt.
- Het gebruik van een elektrische tandenborstel is toegestaan, 2 stuks opzetborstels 'extra soft' zelf aanschaffen, 1 x per week opzetborstel omwisselen (gebruikte opzetborstel 10 min in alcohol 70% leggen en hierna drogen en schoon opbergen). Alcohol 70% wordt verstrekt door de afdeling.
- Als u een prothese (kunstgebit) draagt dan moet u een nieuwe prothesetandenborstel kopen. Deze wordt niet door de afdeling verstrekt en hoeft niet vervangen te worden. De tandenborstel na gebruik afspoelen onder stromend water en afdrogen. Daarna borstel naar boven in een schoon glas laten drogen.
Spoel 4x daags (en ook bij niet eten) de mond zonder gebitsprothese met kraanwater,
De prothese overdag zo min mogelijk en 's nachts niet dragen. Deze dan droog bewaren in een wegwerp gebittenbakje. Het gebittenbakje moet wekelijks verwisseld worden.
Bij opnieuw gebruik gebitsprothese deze voor reinigen en de mond spoelen.
- Indien nodig mogen de lippen ingesmeerd worden met vaseline. De tube vaseline wekelijks wisselen. Deze wordt door de afdeling verstrekt.
- Om cariës (gaatjes) te voorkomen krijgt u 2 maal per week een fluoridebehandeling. Er wordt dan

een fluoride mondgel in een wegwerp mondlepel aan u gegeven. Deze lepel houdt u gedurende 5 minuten in uw mond. Na de fluoridebehandeling mag u 30 minuten niet eten/drinken en uw mond niet spoelen.

Op het moment dat er roodheid, ruwheid, pijn of andere afwijkingen optreden gelden onderstaande maatregelen. Geef daarom altijd door aan uw verpleegkundige wanneer u afwijkingen ziet of voelt in de mond.

- Poets 4 maal daags (ook bij niet eten) uw tanden met een zachte tandenborstel en Elmex menthol vrije tandpasta. Deze worden door de afdeling verstrekt. Poets hierbij ook de tong.
- De tandenborstel na gebruik afspoelen onder stromend water en afdrogen. Met de borstel naar boven in een glas terug zetten.
- Drinkglas en tandenborstel dagelijks verschoneren.
- 4 maal daags de mond gedurende 1 minuut spoelen met 10 ml NaCl 0,9%.
- 2 maal daags de mond gedurende 1 minuut spoelen met Perio Aid. Hierna 20 minuten niets eten of drinken.
- 4 maal daags lippen insmeren met vaseline.
- Gebruik van interdentale middelen (ragers, flosdraad) is niet toegestaan.
- Gebruik van een elektrische tandenborstel is wel toegestaan, 2 stuks opzetborstels 'extra soft' zelf aanschaffen, 1 x per week opzetborstel omwisselen (gebruikte opzetborstel 10 min in alcohol 70% leggen en hierna drogen en schoon opbergen).
- De prothesetandenborstel hoeft niet vervangen te worden.
- Gebitsprothese blijft gehele dag zoveel mogelijk uit.
- Het is mogelijk dat de arts medicamenteuze mondspoelingen voorschrijft.

De volgorde van de mondverzorging is als volgt:

- Tandengebitsprothese poetsen.
- Gebitsprothese uitlaten voor het spoelen.
- Mond spoelen met Colistine mondspoeling gedurende 1 minuut (niet doorslikken).
- Mond spoelen met NaCl 0,9%. (niet doorslikken).
- Mond spoelen met Perio Aid (niet doorslikken).
- Gedurende 20 minuten niets eten/drinken.
- Innemen van een Fungizone zuigtablet* of spoelen met Fungizone*. Na 1 minuut wél doorslikken. (* op indicatie wordt dit door arts voorgeschreven).
- Gedurende 20 minuten niets eten/drinken.

Centraal veneuze Katheter (CVC)

Er is bij u een CVC ingebracht. Dit is een getunnelde lijn die uitmondt in een grote ader. Deze is nodig voor het toedienen van geneesmiddelen, het stamceltransplantaat, transfusies, en eventueel voeding. Ook kan via de katheter bloed afgenomen worden.

Dagelijks wordt deze lijn geïnspecteerd en op indicatie verzorgd.

Het is belangrijk om de lijn doorgankelijk te houden. Als er een infuus op aangesloten is loopt er infuusvloeistof door de katheter en kan deze niet dicht gaan zitten. Als de lijn niet in gebruik is (dat wil zeggen als er geen infuus op aangesloten is) wordt deze gevuld met een heparineoplossing om verstopping te voorkomen.

Op moment dat de lijn voor u behandeling niet meer nodig is, wordt deze verwijderd.

Voeding

Door de behandeling van uw ziekte met intensieve chemotherapie en de autologe stamceltransplantatie heeft u weinig of geen weerstand en zijn de slijmvliezen in het maag-darmkanaal beschadigd. Dit zorgt voor een verhoogde kans op een voeding gerelateerde infectie. Door rekening te houden met uw voeding, kunt u infecties zoveel mogelijk proberen te voorkomen.

Het meenemen van etenswaren of gerechten door bezoek wordt afgeraden. Wanneer u toch gebruik wil maken van meegebrachte voedingswaren overleg dan eerst met uw verpleegkundige.

Fruit moet geschild of goed schoongewassen kunnen worden en koelkastartikelen mogen niet langer dan 2 uur buiten de koelkast bewaard worden.

U ontvangt bij opname de folder: *'Voedingsrichtlijn bij verminderde afweer door chemotherapie'* waarin staat welke voedingsmiddelen u het best kunt laten staan en hoe u hygiënisch met voedsel om kan gaan.

Tijdens uw opname bezoekt een diëtiste u en kijkt samen met u naar de mogelijkheden voor een optimale voeding.

Infectie signaleren

Ondanks de voorzorgsmaatregelen blijft de kans bestaan dat u een infectie krijgt. Om infecties op tijd te signaleren, wordt de lichaamstemperatuur enkele malen per dag gemeten. Als er een infectie op treedt kan uw lichaamstemperatuur flink oplopen. Een lichaamstemperatuur boven de 38.5 graad wordt koorts genoemd. Koorts, maar ook een aanhoudende lichaamstemperatuur van 38.2⁰ kan reden zijn voor verder onderzoek. Dit onderzoek bestaat uit het afnemen van kweken van urine en bloed uit de centraal veneuze katheter en door middel van bloedafname rechtstreeks uit een bloedvat in uw arm door middel van een prik. Mogelijk volgt er nog aanvullend onderzoek na overleg met een arts.

Koorts kan gepaard gaan met koude rillingen. Wanneer u last heeft van koude rillingen geef dit dan direct aan bij de verpleegkundige. Het is belangrijk dat de oorzaak van de koorts gevonden wordt, opdat u de juiste antibiotica krijgt.

Intensiviteit van de behandeling

Een autologe stamceltransplantatie is een intensieve behandeling voor uzelf en uw omgeving.

Vermoeidheid en een verminderde lichamelijke conditie komen na een behandeling met chemotherapie of bestraling veel voor. Uw lichaam heeft tijd nodig om te herstellen van de behandeling. Voor behoud van uw conditie is het belangrijk om regelmatig te bewegen. Op uw kamer is een hometrainer aanwezig, hiervan mag u naar kunnen onbepaald gebruik maken. U krijgt hierin begeleiding van een fysiotherapeut.

Uw behandeling en de vermoeidheid kunnen ook psychische verschijnselen met zich meebrengen.

Bijvoorbeeld dat u zich minder goed kunt concentreren, dat u zich minder duidelijk kunt uitdrukken, dat u onzeker wordt of emotioneel uit balans raakt.

Tijdens de opname moet u op de kamer blijven, u kunt ervaren dat de tijd lang duurt en er verveling of heimwee optreedt.

Probeer activiteiten te ondernemen ter afleiding. Neem bijvoorbeeld uw eigen muziek mee of laptop. Laat de verpleegkundige weten wat voor u fijn is.

Medewerkers van geestelijke verzorging of medisch maatschappelijk werk kunnen u tijdens u opname begeleiding bieden. Geef dit aan bij de verpleegkundige als u hier behoefte aan heeft.

Tot slot

Het opheffen van de isolatiemaatregelen is afhankelijk van uw bloedwaarden. Uw behandelend hematoloog beslist hierover.

U mag weer naar huis als de bloedwaardes voldoende gestegen zijn en er geen ernstige bijwerkingen meer zijn. Ook mag u geen problemen meer hebben met eten of het innemen van medicijnen.

Dit betekent niet dat u al volledig hersteld bent. Het duurt over het algemeen gemiddeld een half jaar voordat uw conditie weer op peil is.

Voordat u naar huis gaat krijgt u een gesprek met de verpleegkundige over de adviezen en richtlijnen in de thuissituatie.

Belangrijke telefoonnummers

ETZ (Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis): (013) 221 00 00

Locatie ETZ Elisabeth

Etage H, kamer 15 t/m 28 (H2 Oncologie Hematologie): (013) 221 32 51

Interne Geneeskunde, 41_1273 07-18

Copyright® ETZ
Afdeling Communicatie
Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.